

Poeters Framtidsdrömmar

1930 byggde man de stora luftslotten i Sverige. Då gick Stockholmsutställningen av stapeln. Tron på framtiden var på topp efter år av högkonjunktur. Industrins hjul snurrade som aldrig förr, löner höjdes och man kunde köpa sig saker som aldrig förr. Bostadsbyggandet nådde rekordsiffror. Nya fina bostäder med blänkande diskbänkar. Med centralvärme och central ventilation blickade man mot framtiden med tro och hopp. Poeter och författare blev som galna i sin framtidstro. En ny människa skulle skapas och en ny värld. I den svarta röken från fabrikernas sskorstenarna, i de nya materialen: i eternitplattorna och det impregnerade virket såg man framtidens lycka. Artur Lundkvist brast ut i poesi över "bensinstationernas skönhet" och det vackra i "tidsenliga uppenbarelser av metall och cement".
Sigfrid Siewerts skrerv:

"Det är härligt med detta då
Farten är skön och bensinen luktar gott
Det är härligt att vara ung bland tändstift och
fräsande hjul"

"Den stora staden dånar av mannens tanke
Han slungar på snabba hjul sin stad in i framtiden"

reklamen hyllades

Detta är den stora Världsreklammaskinen!
Världsrekord i buller och ljusverkan
Inseglet på reklamens allmakt
maktens vektyg.
segerns maskin."

Sten Selander, proletärförfattaren, utropar:

"Så kan det förgångnas flöjtspel försonas
med motordån och maskinernas gny.
Och dog där skönhet, som ej kunde skonans
få våra fabriker skapa en ny!"

Den nya människlan skulle födas bland metall och betong, asfalt och glas, med skarpslipade instrument i elektriskt ljus under en kupa av rostfritt stål. Hon skulle på detta sätt få en genomskinligt klar hjärna,

som inte gav plats för några dammskrumslen, inga vinklar och vrår där skräcken och smärtan kunde få fäste.

Drömmen var en "asfaltstad där alla rum var raka och ljusa. I staden av asfalt och blänkande stål måste människan självfallet också bli fri."

Ivar Lo utbrister i Stockholmstidningen:

"trafiken är hetsig, rörlig och energisk. Luften är full av den inspirerade sång, som en stads trafikväsen avgjort skänker en modern människa.

Bensinlukten är den nya tidens rökelse, som stämmer oss till tillitsfullhet, tro och optimism."

Han fortsätter på annat ställe:

"Frågan är om inte detta ...är signalen till en ny tid. Det är en modern stad med en modern ande över sig, och medan vi gå i den kan det hitta på att hända att vi överraska oss själva med att bli moderna människor.- Låt oss alltså löga oss i badet! Sedan må eftervärlden döma."

Och här sitter man ett drygt halvsekel senare med radon och flyktiga gaser i näsan, klor och svavel i fiskpinnarna, aluminium i eternitplattorna och bly i semesterbilen. Omgiven av hål i himlen, blommande alger, kolossala smultron, impregnerade sjöar, kromosom flipprade flugor från gävletrakten samt en hoper nya poeter. Och man undrar: vad ger dagens poeter oss för bild av framtiden?

29/5 88